



Název projektu: *Rozvoj VaV kapacit Slezské univerzity v Opavě*
Registrační číslo projektu: CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_054/0014696

Příběh žalávníka Lukáše – Pracovní list

1. Vedle žalávníků existovala ve středověkém a raně novověkém městě celá řada profesí, které už dnes neexistují, nebo se úplně liší jejich označení i pracovní náplň. Opava v popsaném období udržovala úzké obchodní i právní kontakty s Olomoucí. Právě v Olomouci se nám dochovala sbírka služebních přísah městské samosprávy z konce 16. a počátku 17. století, která nám může zároveň posloužit jako „lexikon“ dávných povolání. Podobně jako v Opavě, byly i olomoucké úřední knihy většinou psány německy s příměsí latiny (pokud chtěl písař působit jako vzdělanec). Čeština se vyskytuje jen zřídka. Dokážete k vybraným profesím přiřadit jejich náplň práce?

Notarius iudicialis

- měl na starosti správu obecního majetku (tj. majetku města), staral se o příjmy z vesnic, lesů, rybníků atd., hlásil škody na majetku apod.

Vigil turris praetorianae

- hrobník, v popisu práce měl jasně stanoveno, jak hluboké bude kopat hroby, zavazoval se k tomu, že bude „ve dne, v noci“ vykonávat své řemeslo, skládal radě přísahu, že město neopustí ani v případě vypuknutí moru

Aromatarius

- správce městského lesa, měl na starosti hospodaření se dřevem, hlídal, aby se v městském lese nepásl dobytek, nevyžívala tráva a nekradlo dřevo, mohl zatýkat zloděje

Famula

- kontroloval kvalitu chleba v městských pekárnách, dbal na dodržování postupů, správného poměru surovin apod.

Vespillo

Důchodní písař

- soudní písař, vedl soudní agendu, spravoval záležitosti městského soudu

Inspector pannificum

- v podstatě dnešní lékárník, provozoval obchod s léky a bylinkami, sám léčivé přípravky zhotovoval, na příkaz městské rady vedl záznamy o prodeji jedů i prostředků vyvolávajících potrat a měl povinnost hlásit jí podezřelé osoby, které si zmíněné přípravky zakoupily

Braxator

- vařil pivo

Forestarius

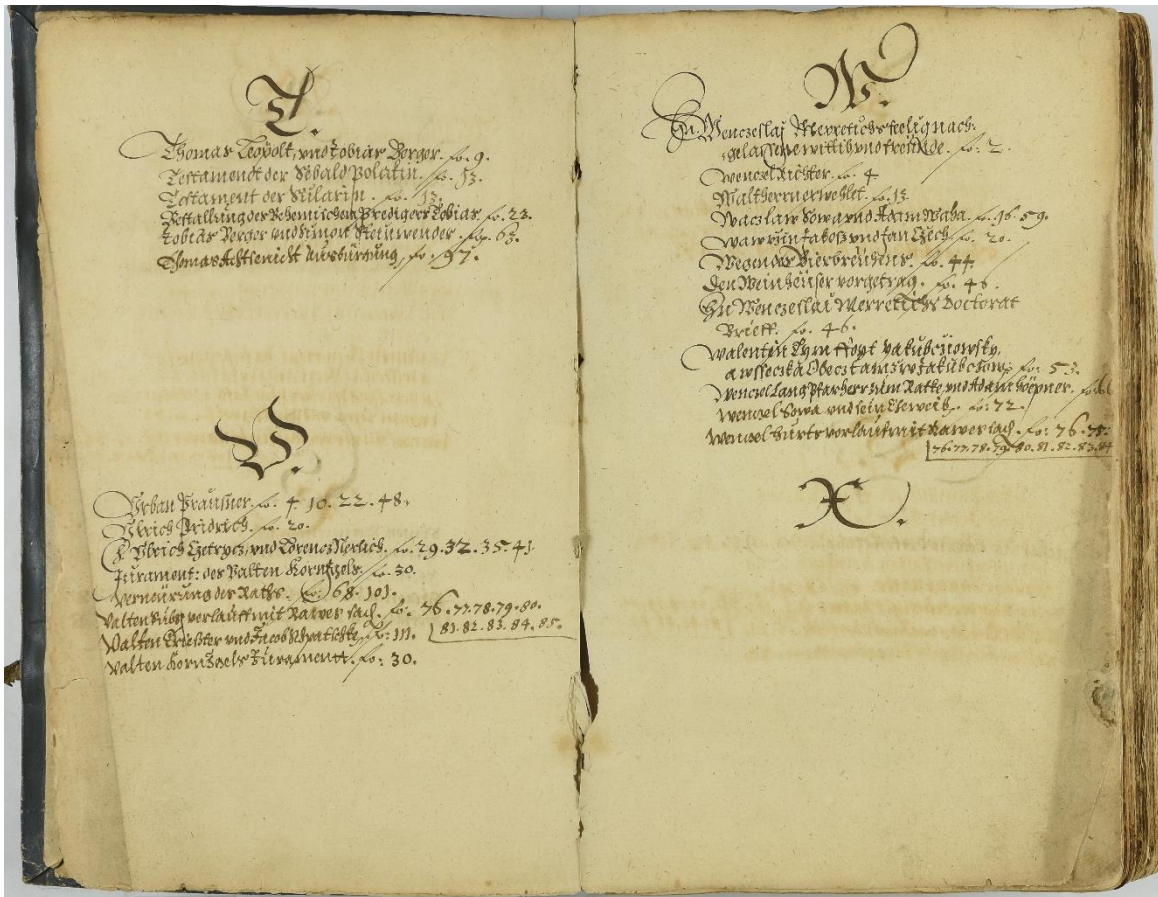
- strážce radniční věže, který vykonával hlídku ve dne i v noci, hlídal, aby nevypuknul a nerozšířil se požár, sledoval, zda městu nehrozí nějaké nebezpečí

- sluha na radnici, „děvče pro všechno“, musel plnit rozkazy purkmistra, zavazoval se k mlčenlivosti ve věcech týkajících se rady a města





2.



Zdroj obrázku: Státní okresní archiv Opava, fond: Archiv města Opava, číslo pomůcky: 464, inventární číslo: 224, signatura: 1Bb12 (1502). In: Digitální archiv Zemského archivu v Opavě - Inventární záznamy [online databáze]. Zemský archiv v Opavě, ©2021, poslední aktualizace: 2020-06-16, [cit. 2021-01-20, 10:58 EST] Dostupné z: <http://digi.archives.cz/da/permalink?xid=A8EA7A427FB911E183B4F04DA233F7CE>

Podívejte se na obrázek obsahu knihy vedené při opavském městském soudu v letech 1600 – 1626. Dokážete odhadnout, o jaký typ záznamu se v tomto případě jedná? Co máme před sebou, k čemu to slouží a jaké údaje nám dvojstrana poskytuje? Byli byste schopní rozluštit některé výrazy?

Zdroj obrázku (vodoznak): ZA Opava, fond: Královský úřad Opava, NAD: 14, číslo pomůcky: 1813, inventární číslo: 837, signatura: 14/18, Spor o pivní mlóvé právo 1744; výřez

